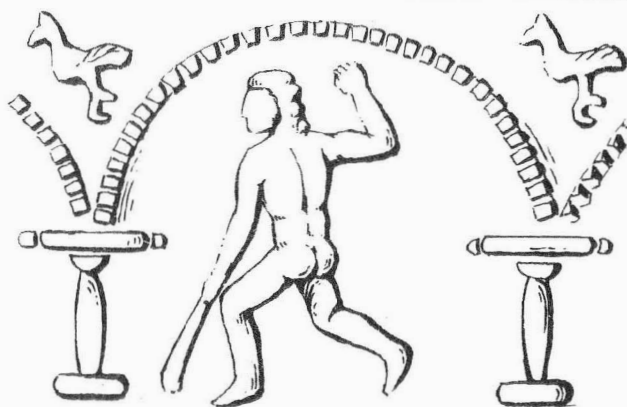

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

Přehled výzkumů

1958

Brno 1958

PD 1520/1958

14014/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1958

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : dr Josef Poulík.

Výkonný redaktor : dr Bohuslav Klíma.

Redaktoři : dr Anna Medunová, dr Karel Tihelka.

Překlady : prom.hist.R.Tichý.

Kresby : B.Mašpárková, J.Jaša, M.Kuda.

Na titulní stránce : Figurální výzdoba terry sigillaty
ze sídliště u Mušova.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

ze stěn průkopů, náleží kultuře s malovanou keramikou, ojedinělé jsou střepy kultury zvoncovitých pohárů. Z množství střepů doby bronzové a železné některé ukazují na starší lužický stupeň, jiné na stupeň platěnický. Dále zde byla sivá keramika z období římského a velké střepy ze slovanských nádob.

Die Ermittlung einer neuen Siedlung in Jablonany, Bez. Boskovice.
Beim Baue eines grossen Kuhstalles entdeckte man zwölf Kulturgruben, in denen sich Scherben der mährischen bemalten Kultur und von Glockenbechern befanden. Weiter waren hier Funde der Lausitzer- und Platenitzer Phase der Urnenfelderkultur, graue Keramik aus aus der Zeit des röm. Reiches und grosse Scherben von slawischen Gefässen.

Jindra Nekvasil

Pokračování záchraňovacího výzkumu v pískovně u Brumovic.

Jakmile na jaře tohoto roku byla ukončena skrývka na ploše o níž se pískovna na Beníšovském kopci u Brumovic /okr. Křnov/ rozšiřovala, přistoupili jsme k výzkumu objektů, které lonského roku nemohly býti prokopány. Většinu z nich tvoří odpadové jámy, jen objekt č.8. můžeme klasifikovat jako chatu o délce 740 cm. Ačkoliv zůstala z jam pouze torza, podařilo se nám z nich získat zajímavý materiál. Náleží většinou kultuře lidu s nálevkovitými poháry /objekty 7-10, 12 a 13/, která byla bezpečně prokázána nálezem zlomků dvou lahví s límcem. Mimo ně jsme mohli rekonstruovat šálky s vyšším hrdlem ostře nasazeným na polokulovitém těle /poměr hrdla a těla 2,5:1/ a s vysoce nad \emptyset okraj vytaženým páskovým uchem, nálevkovitý pohár s hrdlem užším než největší vydutí a osudí s válcovitým hrdlem ostře odsazeným od vejčitého těla a dvěma tyčinkovitými uchy klenoucími se přes bazi hrdla. Dále se podařilo slepit a doplnit mísy konického tvaru s oblými stěnami a lalokovitými pupíky na okraji, džbánky s uchem pod okrajem a zásobnice zdobené na hrdle řadou pupíků.

Bohatá kolekce štípané industrie sestává z čepelek, čepelí s retušovanými hranami nebo šikmo retušovaným čelem, čepelovitých a uštěpových škrabadel, drásadel, vrubů, hrotů, vrtáků, hoblíků a zlomků plošně retušované šipky. Velký počet pazourkových uštěpů z objektů nasvědčují tomu, že většina artefaktů byla vyrobena na místě. Inventář jam doplňuje část hliněného závaží, zlomek hliněného sekeromlatu, čočkovité přesleny, kotouč vybroušený z jemnozrné droby a sekera vypracovaná ze zlomeného sekeromlatu.

Věteřovskému typu můžeme z letošního výzkumu přiřknout jen objekt 11 a to ještě s málo průkazným střepovým materiálem. Nejasným zůstává zařazení objektu 14, který obsahoval větší amforu s cylindrickým hrdlem odsazeným od oblého těla a dvěma uchy nad největší vydutí a zásobnici esovitého profilu s plastickou důlkovanou páskou na hrdle. Rámcově je můžeme datovat do mladšího eneolitu nebo starší doby bronzové. Ojedinělé střípky vypíchané keramiky získané ze splachových vrstev objektů 8 a 13 nás upozorňují na nejstarší osídlení Beníšovského kopce, které bylo mladšími sídlišti zcela rozrušeno.

Die Fortsetzung einer Bergungsgrabung in der Sandgrube bei Brumovice, Bez. Krnov. Die Mehrzahl von 13 durchforschten Gruben gehörte der Trichterbecherkultur an, wie uns Bruchstücke zweier Kragenflaschen, Schalen, mit einem höheren, gebogenen und hoch über den Rand herausgezogenen flachen Henkel zeigen. Stark vertreten ist die Silexindustrie, welche direkt in der Siedlung hergestellt wurde. Bloss ein Objekt kann man dem Věteřover Typus zusprechen.

Jiří Pavelčík

Záchranný výzkum u Uherského Brodu.

Východně od Uherského Brodu při výpadové silnici do Luhačovic byla zahájena výstavba nových domů. Při výkopu jejich základů mezi silnicí do Luhačovic a cestou na nové sídliště Slovákých strojiren zachytili zemní úpravy řadu objektů.

Horní nálezový horizont tvořily jámy zahloubené do aluviálních nánosů Olšavy. Objekty obsahovaly střepy nádob s profilovanými okraji zdobenými většinou záseky nebo vlnicemi. Výzdoba těl nádob pozůstávala z horizontálních rytých linií. Zlomky masivních tuhových zásobnic byly většinou přepáleny. Jáma č. 1 poskytla kromě toho řadu železných předmětů, moze skoby, obruče, i záchytné kování vědérka a zlomek ostruhy. Hojná byla ve všech jamách železná struska a zvířecí kosti, v jámě č. 4 pak ještě skořápky z vajec. Materiál z těchto jam se svým charakterem řadí do XI. až XII. století. Datování potyruje i starší nález 2.000 kusů denárů Konráda a Oty na pozemku Stankova zahradnictví asi 150 m jižně odtud. Do celku pouze nezapadá zlomek ostruhy z jámy č. 1. Byl vyroben ze silnějšího jednostranně klenutého železného prutu a tvarově se řadí do II. typu / V. Hrubý, Staré Město. Brno 1955. s 138/, který podle téhož autora nepřežívá konec IX. stol.

Pod vrstvou naplavenin asi 80 - 100 cm se nachází spodní nálezový horizont. Pozůstával z 30-40 cm silně tmavě hnědé kulturní vrstvy v severní polovině výkopu, dále jámy č. 3 a kúlů patřících asi k jednomu sídelnímu objektu čtvercového půdorysu. Jeho větší část byla zabetonována pod podlahy sklepů a nemohla být proto prozkoumána. Podařilo se nám pouze zjistit, že prostor objektu na ploše vymezené systémem kúlů se zahluboval 20-30 cm do podložní žlutky. Keramický materiál získaný z těchto objektů je značně zlomkovitý. Z tvarů jsme zjistili ostře profilový koflík, šálek s páskovým uchem vysoko vytaženým nad okraj a s rytou výzdobou na vnitřní stěně, mísy se zataženým okrajem, malou nádobku esovitého profilu s úškem na největší výduť a hrnce hrubého tvaru s prstovaným povrchem. Jáma č. 3 poskytla i bronzovou plochou dýku, zlomek bronzového hraněného drátku, kostěnné sídlo a zuhelnatělé žaludy. Časově se řadí tyto nálezy do období mohylové kultury. Ojedinele se vyskytl na povrchu kulturní vrstvy zlomek tuhové stradonické nádoby.

Eine Bergungsgrabung bei Uherský Brod. Beim Baue von neuen Häusern in Uherský Brod wurden in den Kulturschichten mit Material aus dem XI. und XII. Jahrh. eingefangen, ein Scherben von einem graphitierterm Stradonitzer Gefässe und Keramik, die durch den Fund eines kleinen bronzenen Dolches, kantig geformten Drahtes und einer Ahle in die Zeit der Hügelgräberkultur datiert ist.

Jiří Pavelčík